

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 1 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Marczewski

Protokolant: st. sekr. Sąd. Joanna Wołyńska

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R.

przeciwko (...) SA z siedzibą w S.

o zapłatę

1. Powództwo oddala,
2. Zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Jarosław Marczewski

IX Gc 1336/14

UZASADNIENIE

Powódka (...) **sp. z o.o. z siedzibą w R.** w pozwie wniesionym w dniu 14 listopada 2014r. domagała się zasądzenia od pozwanego (...) **s.a. z siedzibą w S.** kwoty 95.763,85 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2012r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że na podstawie otrzymanego zlecenia spedycyjnego, powódka zleciła spółce (...) z siedzibą w R. transport przypraw o wadze 24000 kg z siedziby (...) sp. z o.o. w N. S. do (...) L. w Wielkiej Brytanii. Przeznaczony do przewiezienia towar został załadowany na pojazd przewoźnika i zaplombowany, ale nigdy nie dotarł do odbiorcy, co zostało zgłoszone powódce przez spółkę (...). Powódka podjęła próby skontaktowania się z przewoźnikiem lecz były one bezskuteczne. W toku podjętych czynności strona powodowa uzyskała informację o unieważnieniu polisy spółki (...). Z uwagi na powyższe powódka zgłosiła szkodę pozwanej, jako swojemu ubezpieczycielowi oraz złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa kradzieży.

Z uwagi na utratę ładunku (...) Polska obciążyła powódkę obowiązkiem zapłaty odszkodowania w wysokości 105.289,70 zł, która to kwota, po dokonaniu kompensat została zmniejszona do 96.613,85 zł.

Pozwany zakład ubezpieczeń odmówił wypłaty odszkodowania.

Nie zaspokoił też roszczenia powódki, mimo złożenia przez nią wniosku o zawezwanie do próby ugodowej.

W ocenie strony powodowej zachodzą przesłanki do obciążenia pozwanego odpowiedzialnością za szkodę, w związku z czym powódka wystąpiła przeciwko niemu na drogę postępowania sądowego.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie wskazał, że wbrew twierdzeniom powódki, strony nie łączyła umowa spedycyjna lecz umowa przewozu. Powódka miała bowiem jedynie przewieźć ładunek z N. S. do L.. Nie wykonywała przy tym innych czynności związanych z transportem, charakterystycznych dla umowy spedycji.

W ocenie strony pozwanej, dochodzone pozwem roszczenie uległo przedawnieniu.

Pozwany podniósł także, że jest ono bezzasadne. Powódka powierzyła przewóz towaru podprzewoźnikowi, za którego działania wobec zleceniodawcy odpowiadała, jak za własne.

To umyślne działanie podprzewoźnika powódki doprowadziło do powstania szkody. Powódka nie sprawdziła przy tym w należyty sposób podmiotu, któremu powierzyła przewóz, co jako profesjonalista, winna uczynić. W celu sprawdzenia ważności polisy powódka nie skontaktowała się bezpośrednio z ubezpieczycielem lecz jedynie z brokerem ubezpieczeniowym. Weryfikując podprzewoźnika powódka oparła się jedynie na weryfikacjach dokonanych przez giełdy transportowe, które nie mają obowiązku sprawdzania wiarygodności informacji podawanych im przez użytkowników.

Powódka nie spełniła także wymogów określonych w 4 ust. 1 i 2 OWU zgodnie z którymi, ubezpieczeniem objęta jest wyłącznie odpowiedzialność przewoźnika za zaginięcie towaru, jeżeli towar został przyjęty do przewozu na podstawie listu przewozowego wystawionego na ubezpieczonego – w tym przypadku powódkę. Tymczasem w analizowanej sprawie zamiast powódki, do listu przewozowego wpisano podprzewoźnika.

Zgodnie z 5 ust. 1 OWU pozwany jest wolny od odpowiedzialności jeżeli ubezpieczony lub podmiot, za który ponosi on odpowiedzialność, wyrządził szkodę umyślnie, co miało miejsce w rozpoznawanej sprawie.

Pozwany zakwestionował także wysokość dochodzonego pozwem odszkodowania.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony prowadzą działalność gospodarczą w ramach której zawarły w dniu 21 czerwca 2012r. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Na podstawie tejże umowy pozwany ubezpieczył wykonywanie czynności spedycyjnych przez powódkę, w tym przewóz towarów na całym świecie.

Umowa została zawarta na okres 25 czerwca 2012r. do 24 czerwca 2013r.

W dniu 22 czerwca 2012r. strony zawarły aneks do w/w umowy rozszerzając ubezpieczenie na odpowiedzialność cywilną przewoźnika umownego w ruchu krajowym i międzynarodowym.

- bezsporne, polisa ubezpieczeniowa wystawiona powodowi przez pozwanego oraz aneks do niej k. 78-79,

Integralną częścią łączącej strony umowy ubezpieczenia były Ogólne Warunki Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Spedytora.

Zgodnie z 4 ust. 1 OWU przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna spedytora za powstałe w okresie ubezpieczenia szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy spedycji, którą ubezpieczony ponosi zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego.

Ubezpieczyciel wolny był od odpowiedzialności jeżeli ubezpieczony lub osoba, za którą ubezpieczający ponosi odpowiedzialność, wyrządziła szkodę umyślnie (5 ust. 1 OWU).

Za osoby, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność uważani byli zgodnie z 3 ust. 6 OWU przewoźnicy i dalsi spedytorzy, którymi posługuje się on przy wykonywaniu umowy spedycji oraz inne osoby, przy których pomocy wykonuje umowę spedycji lub którym powierza wykonanie przewozu.

Ubezpieczyciel zobowiązany był wypłacić odszkodowania w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku chyba, że ustalenie w tym terminie okoliczności koniecznych dla przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości szkody nie było możliwe. W takim przypadku wypłata odszkodowania następowała w terminie 14 dni od dnia w którym, przy zachowaniu należytej staranności, ustalenie tych okoliczności było możliwe.

- dowód: OWU odpowiedzialności cywilnej spedytora k. 82-87

Wskazane wyżej postanowienia OWU zostały powielone, w stanowiących także integralną część umowy ubezpieczenia, Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Przewoźnika Drogowego w Ruchu Międzynarodowym, które to postanowienia zawierają także wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczyciela za szkody wyrządzone umyślnie przez ubezpieczonego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność.

Za osoby takie uważane były podmioty, którym ubezpieczający powierza wykonanie przewozu lub za pomocą których przewóz wykonuje (§3 pkt 9 OWU)

- bezsporne, a nadto Ogólne Warunki Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Przewoźnika Drogowego w Ruchu Międzynarodowym k.138,

W dniu 22 czerwca 2012r. powód otrzymał od (...) sp. z o.o. zlecenie spedycyjne na przewozy międzynarodowe, którego przedmiotem był przewóz 26 palet sosów orientalnych w opakowaniach szklanych i plastikowych z siedziby zleceniodawcy do L..

- bezsporne, a nadto zlecenie spedycyjne na przewozy międzynarodowe otrzymane przez powoda od (...) Polska k. 7,

Powód nie dysponuje własną flotą pojazdów w związku z czym poszukiwał przewoźnika, któremu mógłby powierzyć wykonanie otrzymanego od (...) zlecenia transportowego.

Z uwagi na to, że żaden ze współpracujących z powodem przewoźników, nie miał możliwości przewiezienia ładunku w terminie uzgodnionym z (...), powód poszukiwał przewoźnika na giełdzie transportowej CARGO LT. Na zamieszczone przez niego ogłoszenie odpowiedziały firmy z krajów bałtyckich, w tym (...) z siedzibą w R., którą to spółkę powód wybrał do wykonania przewozu.

- bezsporne, a nadto zeznania świadka R. W. k.186, zeznania świadka M. G. k.202,

W dniu 25 czerwca 2012r. powód zlecił spółce (...) przewiezienie ładunku objętego zleceniem otrzymanym od (...) sp. z o.o. z N. S. do L.. Załadunek towaru miał nastąpić w dniu 27 czerwca 2012r., a jego rozładunek w L. w dniu 29 czerwca 2012r.

- bezsporne, a nadto zlecenie transportowe udzielone przez powoda spółce (...) k. 32 - 36 ,

Przed udzieleniem przez powoda (...) zlecenia przewozowego spółka ta , na prośbę powoda, przesłała mu do weryfikacji dokumenty rejestracyjne firmy, polisę ubezpieczeniową, zezwolenie wspólnotowe na wykonywanie międzynarodowego zarobkowego przewozu drogowego, numer NIP/REGON.

- bezsporne, a nadto dokumenty przesłane powodowi przez (...) k. 98-123, zeznania świadka R. W. k.186, zeznania świadka M. G. k.203,

Dokonując weryfikacji otrzymanych dokumentów powód ograniczył się do kontaktu z brokerem ubezpieczeniowym, który potwierdził fakt wystawienia polisy ubezpieczeniowej (...), sprawdzenia informacji o tym przewoźniku

znajdujących się na stronie giełdy transportowej, wiarygodności podanych przez niego numerów telefonów oraz ustalenia w wyszukiwarce google czy podany numer NIP/REGON jest rzeczywiście przypisany spółce (...). Powód nie poprosił (...) o przesłanie referencji od jej poprzednich zleceniodawców. Nie skontaktował się też bezpośrednio z ubezpieczycielem, który wystawił polisę ubezpieczeniową tej spółce.

- dowód: zeznania świadka R. W. k.186, zeznania świadka M. G. k.203,

Po zleceniu przez powoda spółce (...) dokonania przewozu ładunku będącego przedmiotem zlecenia otrzymanego przez stronę powodową od (...) Polska, spółka ta wystawiła list przewozowy, w którym jako przewoźnik została wpisana (...).

- dowód: list przewozowy k. 37,

W dniu 27 czerwca 2012r. kierowca podający się za pracownika (...) odebrał przygotowany do przewozu ładunek z siedziby spółki (...) w N. S..

Podczas rozmów telefonicznych z przedstawicielką powoda – R. W. kierowca informował ją, że znajduje się w drodze do L.. Ostatni rozmowa telefoniczna z kierowcą miała miejsce przed planowanym załadunkiem samochodu na prom.

- dowód: zeznania świadka R. W. k. 188,

Podjęty w N. S. ładunek nie dotarł do wskazanego w liście przewozowym miejsca rozładunku w L., o (...) spółka (...) została poinformowana przez swojego brytyjskiego kontrahenta.

- bezsporne, a nadto zeznania świadka A. H. k. 204,

Po otrzymaniu takiej informacji (...) Polska zwróciła się o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji do powódki.

- dowód: zeznania świadka A. H. k.204, wiadomość mailowa z (...) Polska do powoda k.38,

Pracownicy powódki bezskutecznie próbowali telefonicznie i mailowo skontaktować się z kierowcą, który podając się za pracownika (...) podjął zaginiony towar w N. S., a także z przedstawicielami tej firmy.

- bezsporne, a nadto zeznania świadka R. W. k.188,

W dniu 20 lipca 2012r. powódka poinformowała pozwanego o zaginięciu przesyłki, domagając się wypłaty odszkodowania.

- bezsporne, a nadto pismo pozwanego do powoda z 23 lipca 2012r. k. 46,

Pismem z dnia 11 września 2012r. pozwany odmówił wypłacenia odszkodowania powołując się na §5 ust.1 OWU i wskazując, że jako ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, gdyż szkoda została wyrządzona umyślnie przez osobę, za którą powódka ponosi odpowiedzialność. Poza tym wskazał, że list przewozowy został wystawiony nie na powoda lecz na (...), co również, w oparciu o treść §4 ust. 1 i 2 OWU wyłącza odpowiedzialność pozwanego za szkodę.

- bezsporne, a nadto pismo powoda z 11 września 2012r. k.66,

Pozwany podtrzymał swoje stanowisko w przedmiocie odmowy wypłaty odszkodowania po rozpatrzeniu złożonego przez powódkę odwołania.

- bezsporne, a nadto odpowiedź pozwanego na odwołania powoda k. 70-71,

W dniu 23 sierpnia 2012r. (...) sp. z o.o. wystawiła powódce notę księgową na kwotę 105.289,70 zł tytułem wyrównania strat poniesionych przez tą spółkę na skutek kradzieży powierzonych przez nią powodowej spółce do przewozu przesyłki. Następnie w dniu 28 sierpnia 2012r. (...) sp. z o.o. dokonała kompensaty należności z noty księgowej z

wierzytelnościami powódki, na skutek czego wierzytelność wskazana w notcie księgowej uległa zmniejszeniu do kwoty 96.613,85 zł.

- dowód: nota księgowa k. 97,

Do dnia zamknięcia rozprawy pozwany, mimo otrzymania wezwania do zapłaty, nie zapłacił powódce w żadnej części kwoty dochodzonej pozwem.

- bezsporne,

Wartość zaginionych towarów, bez marży i kosztów transportu wynosi 99.085,46 zł.

- dowód: opinii biegłego R. P. k.245-257, k.314-317,

Oceniając materiał dowodowy, Sąd uznał za wiarygodne zgromadzone w sprawie dokumenty. Nie wykazują one śladów podrobienia czy przerobienia, a ich treść i autentyczność nie były kwestionowane przez strony w trakcie procesu.

W ocenie Sądu na wiarę zasługują zeznania wszystkich przesłuchanych w sprawie świadków. Są one bowiem spójne, jasne i logiczne. Nie wykazują też sprzeczności z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd nie miał też zastrzeżeń do sporządzonej w sprawie opinii biegłego. Opinia została przygotowana przez osobę posiadającą fachową wiedzę, bezstronną w stosunku do stron procesu, a więc nie mającą żadnego interesu w zniekształcaniu obrazu rzeczywistości z korzyścią dla jednej z nich.

Opinia biegłego jest zdaniem Sądu jasna, logiczna i została sporządzona zgodnie z tezą dowodową zawartą w postanowieniu o dopuszczeniu tego dowodu.

W ocenie Sądu, sporządzając opinię biegły, w sposób prawidłowy wyliczył wartość towarów, które znajdowały się w zaginionym ładunku, biorąc za podstawę koszty ich wytworzenia w firmie (...) sp. z o.o. Tylko na podstawie tych danych można było bowiem w sposób prawidłowy określić rzeczywistą wysokość szkody poniesioną przez kontrahenta powódki. Dla jej ustalenia zbędnym było uzyskiwanie informacji o średnich rynkowych kosztach wytworzenia zaginionych sosów, na co wskazywał pozwany. Jak wyżej stwierdzono, w analizowanej sprawie szkoda powstała w majątku (...) sp. z o.o. w związku z czym dla ustalenia jej rzeczywistych rozmiarów koniecznym było posłużenie się przez biegłego kosztami wytworzenia sosów oryginalnych w przedsiębiorstwie (...) tym bardziej, że jak oświadczył biegły, ceny półproduktów używanych przez producentów sosów są bardzo zróżnicowane w zależności od źródła dostawy.

Sąd zważył co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził od pozwanego zapłaty odszkodowania w związku z łączącą strony umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Zgodnie z przepisem art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności przy ubezpieczeniu majątkowym, na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku (art. 805 § 2 pkt 1 k.c.).

W sprawie bezspornym było, że strony łączyła umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powoda za szkody wyrządzone kontrahentom przy wykonywaniu przez niego czynności spedycyjnych.

Aneksom do umowy ubezpieczenia, strony rozszerzyły zakres ubezpieczenia na szkody powstałe w związku z wykonywaniem przez powoda przewozów drogowych międzynarodowych.

Pozwana podnosiła w trakcie procesu, że umowa łącząca powódkę z (...) Polska nie była umową spedycji lecz umową przewozu.

Zgodnie z art. 774 kc przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy.

E. negotii umowy przewozu w sposób jednoznaczny określone zostały zarówno w regulacji zawartej w k.c., jak i w ustawach szczególnych i ich ujęcie jest powszechnie zaaprobowane w doktrynie. Zalicza się do nich oznaczenie:

- 1) trasy przewozu,
- 2) wynagrodzenia przewoźnika,
- 3) przedmiotu przewozu.

Zgodnie z art. 794 § 1 kc przez umowę spedycji spedytor zobowiązuje się za wynagrodzeniem w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do wysyłania lub odbioru przesyłki albo do dokonania innych usług związanych z jej przewozem.

W związku z powyższym różnica pomiędzy omawianymi tu umowami polega na tym, że w umowie przewozu przewoźnik zobowiązany jest do dokonania „prostej” czynności przewozu towarów (przetransportowania towarów od miejsca do miejsca) zaś w umowie spedycji obowiązkiem spedytora jest zorganizowanie przewozu wyrażające się w wysłaniu lub odbiorze przesyłki albo dokonaniu innych usług związanych z jej przewozem. Zorganizowanie przewozu jest całym procesem, na który składa się szereg czynności którymi są np. poradnictwo transportowe, przeładunek, pakowanie, ubezpieczenie. W niniejszej sprawie bez wątpienia powód zobowiązał się jedynie do przetransportowania określonego ładunku a nie zorganizowania całego procesu transportu.

Powódka zawarła z (...) Polska umowę, na podstawie której zobowiązała się do przewiezienia towaru z N. S. do L.. Nie zobowiązała się przy tym do świadczenia żadnych innych czynności na rzecz swojego zleceniodawcy. Sam fakt, iż powódka powierzyła wykonanie przewozu na całej trasie innemu przewoźnikowi i w tym celu zawarła we własnym imieniu i na własny rachunek umowę przewozu z (...) nie przemawia za kwalifikacją umowy jako umowy spedycji (również umowa zawarta między powodem, a (...) nie przewiduje wykonania żadnych dodatkowych czynności charakterystycznych dla spedycji poza przewozem towaru na ustalonej trasie).

Sama ustawa – prawo przewozowe przewiduje bowiem (jej art. 5), że przewoźnik może powierzać wykonanie przewozu innym przewoźnikom na całej przestrzeni przewozu lub jej części. Tak więc w sytuacji, w której tej okoliczności nie można uznać za element decydujący o zawarciu umowy spedycji a także przy równoczesnym braku innych elementów charakterystycznych dla umowy spedycji, niemożliwa jest kwalifikacja spornej umowy jako umowy spedycji.

Dla kwalifikacji niniejszej umowy nie miała rozstrzygającego znaczenia okoliczność, iż w wydruku komputerowym, którym posłużono się do zawarcia umowy użyto takich zwrotów jak „zlecenie spedycyjne na przewozy międzynarodowe” oraz „uzgodniony fracht”. Pierwszy zwrot sugerowałby, że zawierana umowa jest umową spedycji, drugi zwrot przemawiałby za tym, że chodzi o umowę przewozu. Dla zakwalifikowania umowy do określonego typu nie ma jednak decydującego znaczenia jej zatytyułowanie, czy też użycie określonych zwrotów, ale essentialia negotii. Jak wyżej wskazano, z dokumentu zlecenia spedycyjnego wystawionego powódce przez (...) sp. z o.o. nie wynika, by spółka ta powierzyła stronie powodowej wykonanie jakichkolwiek innych czynności poza przewozem ładunku do L..

Pozwany wskazując, że umowy łączące powódkę z (...) Polska i (...) miały charakter umowy przewozowej podniósł, że roszczenia odszkodowawcze, których dochodzi powódka, a które powstały w związku z wykonywaniem umowy przewozu, uległy przedawnieniu.

Odnosząc się do powyższego zarzutu należy stwierdzić, że w rozpoznawanej sprawie powódka dochodziła od pozwanego roszczeń nie z umowy przewozu, czy spedycji lecz z łączącej strony umowy ubezpieczenia.

Zgodnie z art. 819§1 k.c. roszczenia z umowy ubezpieczenia przedawniają się z upływem lat trzech.

Skoro zdarzenie objęte ochroną ubezpieczoną miało miejsce w czerwcu 2012r., a pozew został wniesiony w sprawie w dniu 14 listopada 2014r. , podnoszony przez powoda zarzut przedawnienia należało uznać za bezzasadny.

Nie podlegałyby on także uwzględnieniu w sytuacji gdyby powódka dochodziła roszczeń z umowy przewozu.

Z uwagi na fakt, że przewóz przesyłki miał nastąpić na trasie międzynarodowej, zastosowanie znajdują w tym zakresie postanowienia Konwencji genewskiej z 19 maja 1956 r. o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR)

Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 CMR Konwencję tę stosuje się do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się.

Zarówno Rzeczpospolita Polska jak i Zjednoczone Królestwo, czyli kraje pomiędzy którymi zgodnie z umową miał nastąpić przewóz, są krajami umawiającymi się konwencji CMR .

Zgodnie z art. 3 Konwencji CMR - przy jej stosowaniu przewoźnik odpowiada, jak za swoje własne czynności i zaniechania, za czynności i zaniechania swoich pracowników i wszystkich innych osób, do których usług odwołuje się w celu wykonania przewozu, kiedy ci pracownicy lub te osoby działają w wykonaniu swych funkcji.

Przewoźnik odpowiada za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru lub za jego uszkodzenie, które nastąpiło w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem, jak również za opóźnienie dostawy (art. 17 ust. 1 Konwencji CMR) .

Zgodnie z art. 32 ust. 1 CMR roszczenia, które mogą wynikać z przewozów podlegających niniejszej Konwencji, przedawniają się po upływie roku. Konwencja przewiduje jednak wyjątek od tej zasady w odniesieniu do roszczeń wynikających z winy kwalifikowanej (tzn. złego zamiaru lub niedbalstwa) strony wobec której roszczenia są dochodzone (por. K. Wesołowski, Komentarz do przepisów o umowie przewozu i spedycji, Gdańsk 2009, s. 350-355), z którą to sytuacją nie mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Przedawnienie biegnie w przypadkach całkowitego zaginięcia - począwszy od trzydziestego dnia po upływie umówionego terminu dostawy, albo, jeżeli termin nie był umówiony - począwszy od sześćdziesiątego dnia po przyjęciu towaru przez przewoźnika (art. 32 ust. 1 pkt b CMR).

W rozpoznawanej sprawie termin dostawy został ustalony na dzień 29 czerwca 2012r. , w związku z czym termin przedawnienia roszczeń rozpoczął swój bieg z tym dniem w związku z czym termin przedawnienia rozpoczął bieg z dniem 29 lipca 2012r.

Zgodnie z art. 32 ust. 3 CMR, przerwanie biegu przedawnienia normują przepisy prawa obowiązującego sąd rozpatrujący sprawę, to zasadnym jest przyjęcie, że do skutków częściowej zapłaty przez pozwanego odszkodowania powodowi, stosować trzeba przepisy Kodeksu cywilnego.

Zgodnie z art. 123§1 pkt 1 k.c. przedawnienie przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju przedsięwziętą bezpośrednio w celu zaspokojenia roszczenia.

Czynnością taką jest zarówno wytoczenie powództwa w celu dochodzenia roszczenia, jak i złożenie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej.

Wniosek taki został złożony przez powoda przed Sądem w dniu 25 czerwca 2013r.

W myśl art. 124§1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (art. 124§2 k.c.).

Postępowanie w przedmiocie zawezwania do próby ugodowej zakończyło się stwierdzeniem przez Sąd w dniu 20 listopada 2013r., że nie doszło do zawarcia ugody. Od tego dnia termin przedawnienia roszczeń rozpoczął swój bieg na nowo.

Pozew w rozpoznawanej sprawie został wniesiony w dniu 14 listopada 2014r. , a więc przed jego upływem.

Jak wyżej wskazano, bezspornym między stronami pozostawało, że łączyła je umowa ubezpieczenia, zgodnie z którą powód ubezpieczony został przez pozwanego od odpowiedzialności cywilnej zarówno przy wykonywaniu czynności spedycyjnych, jak i przewozowych.

Poza sporem pozostawał też fakt, że ochroną ubezpieczeniową objęte było m.in. zaginięcie/kradzież przesyłki powierzonej do przewozu oraz, że zdarzenie to miało miejsce w okresie objętym przez pozwanego ochroną ubezpieczeniową.

W następstwie w/w zdarzenia nastąpiła niewątpliwie szkoda w majątku powoda, gdyż jego kontrahent obciążył go z tego tytułu notą księgową na kwotę 105.289,70 zł.

Należność z tejsze noty została w znacznej części potrącona z wierzytelnościami powoda wobec (...) Polska, w związku z czym powód nie uzyskał przysługujących mu należności (96.613,85 zł) i został zobowiązany do zapłaty pozostałej po potrąceniu kwoty 8.675,85 zł.

Pozwany nie podnosił żadnych zarzutów co do faktu powstania szkody w majątku powoda. Kwestionował jedynie jej wysokość.

Jak wynika z przeprowadzonej w sprawie opinii biegłego wartość zaginionego towaru liczona bez marży i należności za transport wynosiła 99.085,46 zł, a więc o 6.204,24 zł mniej od kwoty wskazanej w wystawionej powodowi notcie obciążeniowej.

Powód mógłby więc co do zasady domagać się zapłaty od pozwanego kwoty 89.559,61 zł (95.763,85 zł – 6.204,24 zł) gdyby nie zachodziły wskazane w OWU przesłanki wyłączające odpowiedzialność ubezpieczyciela, na które powoływał się pozwany.

W analizowanej sprawie bezspornym było, że integralną częścią łączącej strony umowy ubezpieczenia były Ogólne Warunki Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Przewoźnika Drogowego w Ruchu Międzynarodowym.

Zgodnie z §5 ust. 1 tychże OWU ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności jeżeli ubezpieczający, lub osoba za którą ubezpieczający ponosi odpowiedzialność wyrządziła szkodę umyślnie.

Z kolei §3 pkt 9 OWU stanowi, że za osoby, za które ubezpieczający ponosi odpowiedzialność uważa się osoby, którym ubezpieczający powierza wykonanie przewozu lub za pomocą których przewóz wykonuje.

Analogiczne zapisy zawiera także OWU odpowiedzialności cywilnej czynności spedycyjnych, które miałyby zastosowanie gdyby zakwalifikowano łączącą strony umowę jako czynność spedycyjną.

Po otrzymaniu zlecenia przewozowego od (...) Polska powód powierzył wykonanie przewozu spółce (...), z którą skontaktował się na giełdzie (...).

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego kierowca tejże firmy, odebrał przeznaczony do przewozu towar z magazynu (...) sp. z o.o. z siedzibą w N. S. i nie dostarczył go na miejsce dostawy w L..

Należy przy tym zauważyć, że fakt załadunku towaru na samochód (...) podprzewoźnika powoda, potwierdził zeznający w sprawie pracownik (...) sp. z o.o. A. H.. Z kolei z zeznań świadka R. W. wynika, że już po załadunku towaru rozmawiała ona telefonicznie z kierowcą używającym numeru telefonu , o którym informację uzyskała od (...). Po poinformowaniu powódki przez (...) Polska o zaginięciu przesyłki, mimo podejmowanych prób, nie udało się już nawiązać kontaktu telefonicznego z przedstawicielami tej firmy co wskazuje na okoliczność zaboru przez nią powierzonego jej ładunku.

Jak wynika także z zeznań przesłuchiwanych świadków, po tym zdarzeniu okazało się, że firma ta dopuściła się szeregu oszustw i wyłudzeń na szkodę wielu podmiotów gospodarczych, w tym firm leasingowych.

Mając na uwadze w/w okoliczności należało uznać, że szkoda nastąpiła na skutek zaboru przesyłki przez podprzewoźnika powoda, a więc osobę, za której działania ponosił on odpowiedzialność zgodnie z §3 pkt 9 OWU. Oczywistym przy tym jest, że szkoda ta została wyrządzona umyślnie przez osobę dokonującą zaboru.

Z powyższych względów Sąd doszedł do wniosku, że zachodzą wskazane w §5 ust 1 OWU przesłanki wyłączające odpowiedzialność pozwanego za powstałą szkodę i z tych względów powództwo w sprawie oddalił.

Na marginesie należy zaznaczyć, że powódka nie spełniła także wymogów określonych w 4 ust. 1 i 2 OWU zgodnie z którymi, ubezpieczeniem objęta jest wyłącznie odpowiedzialność przewoźnika za zaginięcie towaru, jeżeli towar został przyjęty do przewozu na podstawie listu przewozowego wystawionego na ubezpieczonego – w tym przypadku powódkę. Tymczasem w analizowanej sprawie zamiast powódki, do listu przewozowego wpisano podprzewoźnika.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. obciążając nimi w całości powoda jako przegrywającego proces.

Na koszty te składały się opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w kwocie 3.600 zł zgodnie z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002, Nr 163 poz. 1349).

SSO Jarosław Marczewski